

***KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB OBCE LIMBACH
NA ROKY 2025-2032***

Limbach 2025

ÚVOD	3
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	5
1.1 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	6
1.2 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu.....	12
2 ANALYTICKÁ ČASŤ.....	14
2.1 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti	14
2.1.1 Demografia obce	14
2.2 Analýza poskytovaných sociálnych služieb v obci	18
2.2.1 Školstvo.....	18
2.2.2 Zdravotníctvo	19
2.2.3 Služby v obci.....	19
2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov.....	24
2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti	26
3 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	29
Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb	29
3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb.....	29
3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb	33
3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb	33
ZÁVER.....	36
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	37

ÚVOD

Sociálne služby sú primárne cielené na podporu začleňovania ľudí do spoločnosti, zaistenie sociálnej súdržnosti a rozvinutie ich potenciálu v oblasti zamestnanosti a zamestnateľnosti obyvateľov. Pre slovenskú ekonomiku sú v súčasnosti charakteristické najmä nedostatok kapacity sociálnych služieb poskytovaných v domácom a komunitnom prostredí, potreba zabezpečenia udržateľnosti financovania sociálnych služieb, ako aj rozvoj ich kvality. Keďže zodpovednosť za túto oblasť je decentralizovaná, dostáva samospráva významné úlohy pri zabezpečovaní tejto oblasti.

Súčasná sociálna situácia niektorých skupín nie je vyhovujúca, v dôsledku čoho sa obec Limbach zamerala na aktualizáciu strategického rozvojového dokumentu, ktorý by určil smerovanie obce v tejto oblasti a zabezpečil dobre fungujúcu sociálnu sieť na území obce, z ktorej by profitovala nielen obec samotná, ale aj širšie okolie obce, regiónu.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov obce. Obec Limbach si uvedomuje významné postavenie sociálnej oblasti a chápe sociálne služby ako súčasť verejných politík, kde sa presadzuje predovšetkým ľudský rozmer a dôraz na potreby a preferencie ich prijímateľov. Existencia komunitného plánu sociálnych služieb dostanú občania, klienti sociálnych služieb, zástupcovia poskytovateľov sociálnych služieb a pracovníci obecného úradu použiteľný a kvalitný strategický dokument.

Aj v Limbach sa nachádzajú občania, ktorí sú v dôsledku ich nepriaznivej sociálnej situácie odkázaní na verejné, osobitne sociálne služby, pričom majú právo si uplatňovať svoje práva na slobodný a nezávislý život s podporou spoločnosti, založený na nediskriminačnom princípe. V obci sa tiež nachádzajú znevýhodnené skupiny osôb, ktoré v porovnaní s majoritným obyvateľstvom nemajú rovnakú štartovaciu čiaru, pričom obec sa snaží tieto rozdiely poskytovaním sociálnych služieb eliminovať. Hlavným cieľom komunitného plánovania je vytvorenie kvalitných, dostupných a adresných sociálnych služieb, čo umožní efektívne zacieliť pozornosť na tie sociálne služby, ktoré obec Limbach potrebuje.

Obec Limbach sa usiluje o zabezpečenie dôstojného života pre všetkých obyvateľov obce, s čím pomáha aj komunitné plánovanie. Obec sa rozhodla pre vypracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb obce pre obdobie rokov 2025-2032, ktorý preskúma

potreby a požiadavky obyvateľov obce v tejto oblasti, zanalyzuje stav poskytovaných služieb v obci, prítomnosť znevýhodnených skupín a na základe toho stanoví ciele a priority, následne úlohy a opatrenia, s cieľom rozvoja sociálnych služieb na území obce, ktoré sa budú realizovať v nasledujúcich obdobiach. KPSS na roky 2025-2032 zohľadní národné priority sociálneho rozvoja z roku 2021.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Sociálne služby zahŕňajú rôzne činnosti, ktoré sú cielené na pomoc ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorí si sami nevedia zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov za účelom, aby boli schopní viesť samostatný život a zachovali si určitý životný štandard. Sociálne služby sa zároveň usilujú o zníženie sociálnych problémov v spoločnosti ako dôsledku nerovností v príjmoch a postavení. Za najviac ohrozené skupiny obyvateľstva, ktoré využívajú sociálne služby sa radia najmä staršie osoby, rodiny s deťmi, osoby s telesným postihnutím, ako aj osoby, ktoré sa ocitli z rôznych príčin na okraji spoločnosti.

Vývoj a spôsoby poskytovania a financovania sociálnych služieb závisia od demografického, ekonomického a sociálneho vývoja daného územia, ako aj od najnovších trendov v sociálnej oblasti.

Sociálna služba je definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Nepriaznivá sociálna situácia podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu (ďalej len „dôchodkový vek“),
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo ak sa stala obeťou správania sa iných fyzických osôb, alebo
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely tohto zákona je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Krízová sociálna situácia podľa tohto zákona je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb.

1.1 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím **zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o**

živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín:

1) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

-
- terénna sociálna služba krízovej intervencie
 - nízkoprahové denné centrum,
 - integračné centrum,
 - komunitné centrum,
 - nocľaháreň,
 - útulok,
 - domov na polceste,
 - nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,
 - zariadenie núdzového bývania.

2) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

-
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
 - zariadenie dočasnej starostlivosti o deti,
 - služba na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života,
 - zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
 - služba včasnej intervencie.

3) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

-
- zariadenia pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie,

denný stacionár),

- opatrovateľská služba,
- prepravná služba,
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- tlmočnícka služba,
- sprostredkovanie tlmočníckej služby,
- sprostredkovanie osobnej asistencie,
- požičiavanie pomôcok,
- posudková činnosť,
- zdravotná posudková činnosť,
- sociálna posudková činnosť,
- posudok o odkázanosti na sociálnu službu.

4) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

-
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 - krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

5) podporné služby, ktorými sú:

-
- odľahčovacia služba,
 - pomoc pri výbere opatrovníckych práv a povinností,
 - denné centrum,
 - podpora samostatného bývania,
 - jedáleň,
 - pracovňa,
 - stredisko osobnej hygieny.

Druhy sociálnych služieb možno účelne a vhodne spájať a je ich možné poskytovať ambulantnou, terénnou a pobytovou formou a to na určitý aj neurčitý čas.

Obec je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby nevcrejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje:

a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je

1. nízkoprahové denné centrum,
 2. zariadenie pre seniorov,
 3. zariadenie opatrovateľskej služby,
 4. denný stacionár,
- b) terénnu sociálnu službu krízovej intervencie,
 - c) nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu,
 - d) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
 - e) opatrovateľskú službu,
 - f) prepravnú službu.

Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami. Obec má podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len podľa zákona) podľa § 80 povinnosť vypracovať a schváliť **komunitný plán sociálnych služieb** na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie a do 15 dní od jeho schválenia ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

Obcou/mestom vypracovaný a schválený komunitný plán je nielen zákonom stanovená povinnosť, ale pomôže obci spoznať jej sociálnu situáciu, a tým lepšie zaviesť adekvátne

sociálne služby. Je to záväzný dokument, nie však nemenný. Jeho cieľom je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť, spolupatričnosť všetkých obyvateľov obce a zapájanie čo najširšieho spektra občanov do verejného života,
- plánovať sociálne smerovanie a uplatňovať sociálne služby tak, aby plnilo potreby všetkých sociálnych skupín v ich prirodzenom sociálnom prostredí,
- skvalitňovať už existujúce sociálne služby,
- predchádzať sociálnej izolácii či diskriminácii jednotlivcov, určitých sociálnych skupín,
- opätovne začleňovať do komunity tých, ktorí z nej boli vylúčení alebo sú sociálne ohrození (alebo predstavujú pre obyvateľov hrozbu, vyvolávajú strach, neistotu).

Zákon o sociálnych službách stanovuje pôsobnosť obce a stanovuje jej nasledujúce **kompetencie a úlohy vo vzťahu ku komunitnému plánu:**

OBEC:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1) odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - 2) zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 - 3) odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 - 4) povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1) sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 2) nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,

- 3) opatrovateľskej služby,
 - 4) prepravnej služby,
 - 5) odľahčovacej služby,
 - 6) pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
 - 7) terénnej sociálnej služby krízovej intervencie.
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu:
- 1) o poskytovaní sociálnej služby,
 - 2) o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladáť a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) iné činnosti - bod k) až v) podľa § 80.

Na úrovni obce Limbach je problematika sociálnych služieb legislatívne upravená formou všeobecne záväzného nariadenia. Konkrétne sa jedná o tieto VZN:

- Všeobecne záväzné nariadenie č. 4-2024 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Limbach,
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 2-2024 obce Limbach o poskytovaní jednorazovej finančnej pomoci,
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 1-2024 obce Limbach o jednorazovom finančnom príspevku pri narodení dieťaťa a jednorazovom finančnom príspevku pri nástupe dieťaťa na povinnú školskú dochádzku,
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 3-2024 o výške príspevkov v školách a školských zariadeniach zriadených obcou Limbach,

Sociálna oblasť je však čiastočne začlenená aj do ďalších VZN obce, ktoré sa týkajú napríklad vyberaní daní, poplatkov za komunálne odpady, a pod.

1.2 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu

Základnú právnu normu v oblasti poskytovania sociálnych služieb predstavuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý stanovuje právny rámec poskytovania sociálnych služieb, financovania sociálnych služieb a dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb.

Tento zákon ďalej dopĺňajú:

- zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 601/2003 o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 305/2005 Zb. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 600/2003 o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- ďalšie zákony, všeobecne záväzné nariadenia, interné predpisy sociálnych zariadení.

Pri spracovaní komunitného plánu je nutné rešpektovať a zohľadňovať viaceré stratégie a priority, ktoré sú definované v lokálnych, regionálnych, národných a európskych strategických dokumentoch. Konkrétne sa jedná o nasledujúce dokumenty:

a) miestne dokumenty

- Program rozvoja obce,
- Všeobecne záväzné nariadenia obce,

b) regionálne dokumenty

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja 2021-2027 s výhľadom do roku 2030,
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v kompetencie Bratislavského

samosprávneho kraja na roky 2018 - 2023,

c) národné dokumenty

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030,
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030,
- Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky voči mládeži v Slovenskej republike.

MPSVR SR v marci 2021 schválilo **Národné priority rozvoja sociálnych služieb** ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom s cieľom cyklicky pozitívne ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb v SR, a to cestou definovania politiky smerovania sociálnych služieb na národnej úrovni a následne formulovania základných priorít tohto rozvoja a predpokladov na dosiahnutie týchto priorít.

Dokument definuje nasledujúce národné priority:

- 1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb,*
- 2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti,*
- 3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,*
- 4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.*

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti

Základnou úlohou obce a mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Obec Limbach sa v rámci spracovania rozvojových a strategických dokumentov snaží práve o dosiahnutie tohto cieľa.

Obec Limbach sa rozprestiera na západnom Slovensku, na úpätí Malých Karpát, v blízkosti hlavného mesta Slovenska. Centrum obce leží na súradnici 48°77'20"

severnej zemepisnej šírky (N) a 17°13'19" východnej zemepisnej dĺžky (E). Celková rozloha obce predstavuje spolu 1537 hektárov. K 31.12.2023 obec evidovala 2423 obyvateľov. Hustota obyvateľov obce je v súčasnosti viac ako 157,64 obyvateľov/km², čo je pod priemerom okresu a hlboko pod priemerom kraja. Z pohľadu národnostného zloženia sa obyvatelia väčšinou hlásia k slovenskej národnosti.

V rámci územného členenia Slovenskej republiky sa obec Limbach zaraďuje do Bratislavského samosprávneho kraja, do okresu Pezinok.

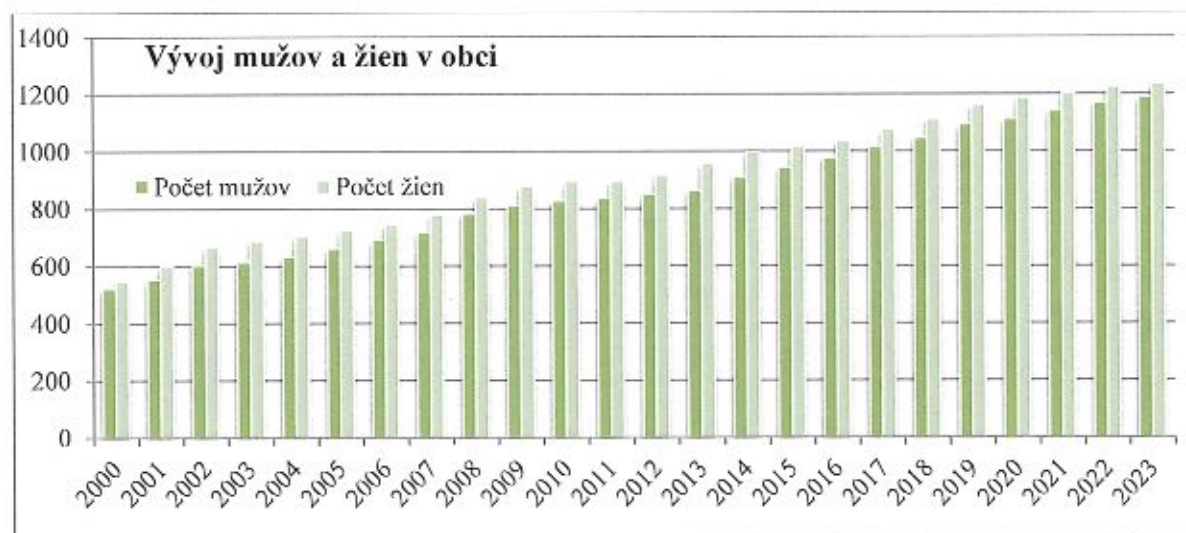
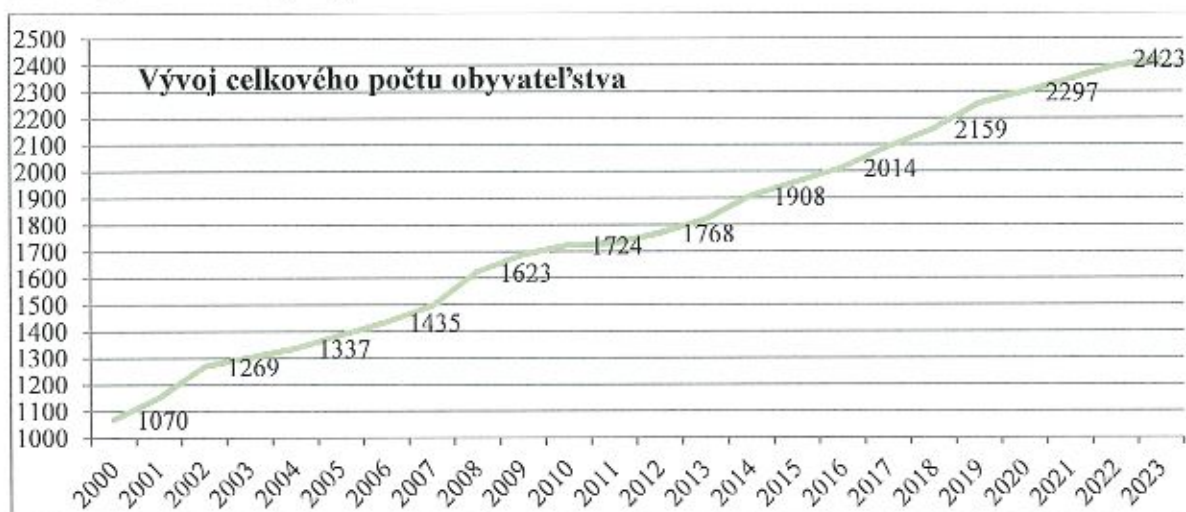
2.1.1 Demografia obce

Prvé zachované písomné zmienky o dedine pochádzajú z roku 1390. Vďaka nemeckým vinohradníkom a remeselníkom získal Pezinok a tým i jeho okolie dôležité výsady – v roku 1376 právo mať trh a od Ferdinanda I. oslobodenie od mýtnych poplatkov. Nemci, ktorí boli na vyššom stupni hospodárskeho rozvoja, sociálneho poriadku, urbanizmu, zakladajú a osídľujú malokarpatské vinohradnícke mestiečka, Bratislavu s jej terajšími časťami, Svätý Jur, Pezinok, Modru, Trnavu, dediny ako Grinava, Limbach, Cajla. Začiatkom 17.storočia nastal rozmach kolonizačného osídľovania až na 72 domov. Prevažovali vinohradnícke hospodárstva.

Aktuálny vývoj v demografickej oblasti je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených alebo mechanických. Na základe celkového vývoja obyvateľov v posledných dvoch desaťročiach si možno všimnúť postupný výrazný nárast v celkovom počte obyvateľstva. Kým v roku 2000 obec evidovala 1070 obyvateľov, v roku

2023 bolo zaznamenaných 2423 osôb, čo predstavuje maximálny počet obyvateľstva v rámci sledovaného obdobia.

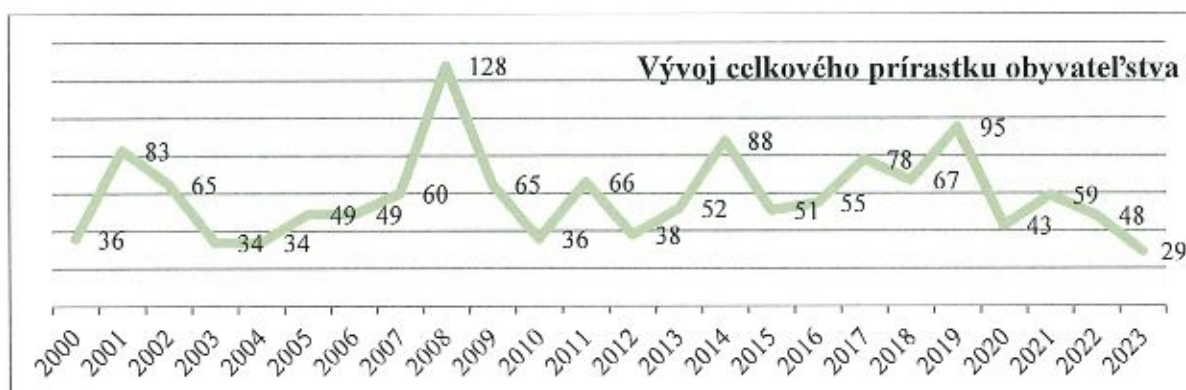
Z pohľadu zastúpení jednotlivých pohlaví, v obci Limbach v celom sledovanom období počet žien prevyšuje počet mužov v obci. Najvýraznejší rozdiel v porovnaní mužov a žien je dokumentovaný v roku 2013, kedy počet žien bol o 94 vyšší ako počet mužov. Naopak, najnižší rozdiel medzi pohlaviami obec zaznamenala na začiatku sledovaného obdobia, v roku 2000, kedy v obci žilo 523 mužov a 547 žien.

	2000	2003	2006	2009	2012	2016	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet narodených	7	12	16	15	16	31	20	20	21	14	15	27
Počet zomretých	11	13	7	9	13	6	12	12	19	17	12	17
Počet prisťahovaných	63	62	82	76	63	74	103	137	79	97	96	64

Počet vyst'ahovaných	23	27	42	17	28	48	44	50	38	35	51	45
-------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Na základe vybraných ukazovateľov a vývoja demografickej situácii v obci možno konštatovať, že v obci je dokumentovaná narastajúca úroveň celkového počtu obyvateľstva, ktorá je jednak dôsledkom pozitívneho prirodzeného prírastku v obci, kedy sa rodí viac detí v porovnaní s celkovým počtom úmrtí, jednak dôsledkom pozitívneho migračného salda, kedy počty prisťahovaných obyvateľov do obce sú vyššie ako počty vyst'ahovaných z obce. Celkový prírastok je v celom sledovanom období rokov 2000-2023 pozitívny, dosahujúci hodnotu 1289.

Štruktúra obyvateľstva

- Podľa posledného sčítania z roku 2021 v obci Limbach výrazne dominuje slovenská národnosť - 92,48%, teda môžeme hovoriť o homogenite obce v rámci národnostného zloženia. 17 obyvateľov sa prihlásilo k maďarskej národnosti, 12 obyvateľov k ruskej národnosti, 13 obyvateľov k českej národnosti, 4 obyvatelia k ukrajinskej a 4 obyvatelia k nemeckej národnosti. K rusínskej, rómskej, moravskej národnosti sa prihlásilo po 1 obyvateľovi. 9 občanov sa hlási k ostatným národnostiam. Pri 110 obyvateľoch obce sa nepodarilo zistiť príslušnosť k národnosti.
- Z hľadiska náboženského vyznania obce Limbach sa prevažne hlási k rímskokatolíckej cirkvi, 40,66 % obyvateľov. Ostatné náboženstvá, s výnimkou evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (14,43%) majú iba veľmi malé percento zastúpení (gréckokatolícka cirkev, reformovaná kresťanská cirkev, pravoslávna

cirkev, iné náboženstvá). Bez vyznania je v obci 34,85% občanov. Vierovyznancie sa nepodarilo zistiť u takmer 5% populácie obce.

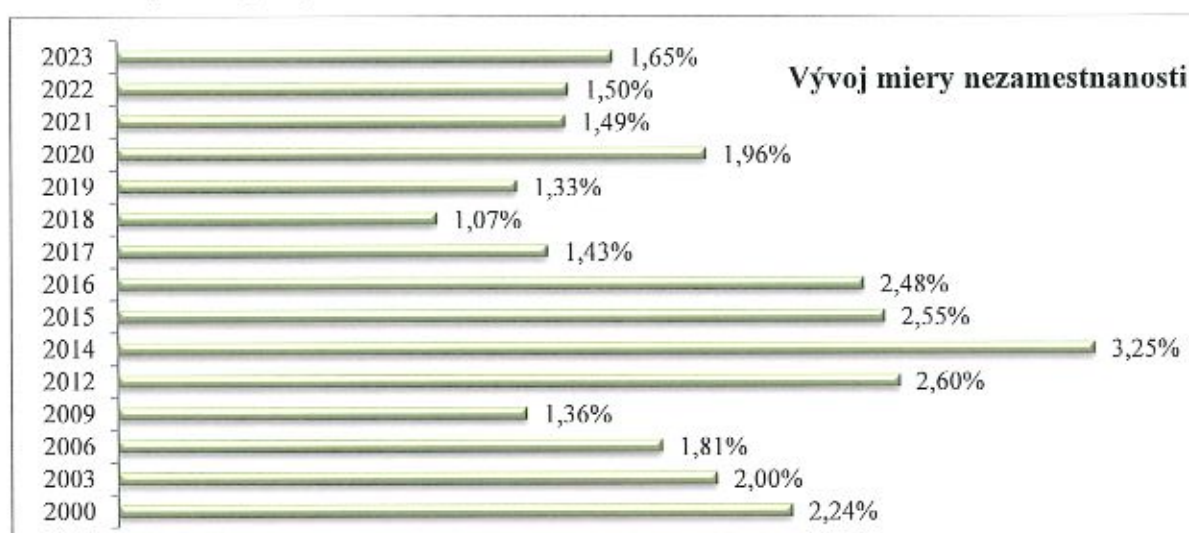
- V kontexte úrovne vzdelanosti populácie obce, štatistiky z roku 2021 poukazujú na fakt, že najviac populácie má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie - 32,23 %. Druhou najviac zastúpenou kategóriou v poradí sú obyvatelia s úplným stredným vzdelaním (s maturitou) - 19,98%. Bez vzdelania je v obci 15% obyvateľstva /osoby vo veku 0-14 rokov/. Pri 64 obyvateľoch vzdelanie zistené nebolo.
- Veková štruktúra obyvateľstva nepoukazuje na mierne starnutie obyvateľstva, čo je aktuálny celoslovenský trend. Priemerný vek v obci Limbach od roku 1996 narástol o 2 roky. Priemerný vek v rámci SR bol v roku 2023 41,91 roka, pričom však vyšší priemerný vek zaznamenali mestá. Na vidieku bol priemerný vek nižší, čo dokazuje aj vývoj priemerného veku v obci Limbach. V roku 2023 bol index starnutia v rámci celej SR 110,95%, pričom index starnutia v obci Limbach bol omnoho lepší - 114,76%, pričom však v obci Limbach je index starnutia výrazne nižší. V kontexte zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce je potrebné sústrediť sa na podporu mladých rodín a ich zotrvanie v obci, čím by sa dlhodobo udržala, príp. zlepšila veková skladba obyvateľstva v rámci budúcich období.

Podiel osôb (%)	1996	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023
v predproduktívnom veku	15,6	16,45	18,61	18,68	20,37	21,69	21,72	21,53	21,43	20,84
v produktívnom veku	72,15	72,9	73,67	73,49	68,2	64,02	63,95	64,11	63,91	63,89
v poproduktívnom veku	12,25	10,65	7,72	7,83	11,43	14,29	14,32	14,36	14,66	15,27

Priemerný vek obyvateľstva										
	1996	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Limbach	36,92	36,6	35,69	36,37	37,7	38,19	38,22	38,32	38,71	38,97
SR	48,7	44,2	39,54	38,23	42,41	47,95	49,2	41,39	41,62	41,91
Index starnutia										
Limbach	78,52	64,77	41,47	41,93	56,14	65,85	65,93	66,73	68,42	73,27
SR	51,22	59,78	70,74	81,01	94,22	104,8	107,34	108,27	110,95	114,76

2.1.2 Nezamestnanosť

Z pohľadu celkovej nezamestnanosti v obci možno pozorovať, že nezamestnanosť sa v obci drží konštantne na nízkej úrovni, čo je spôsobené blízkosťou hlavného mesta a dostatkom pracovných príležitostí v obci.

2.2 Analýza poskytovaných sociálnych služieb v obci

2.2.1 Školstvo

Zo školských zariadení sa v obci Limbach nachádza Základná škola Limbach, ktorá je od roku 2023/2024 plnoorganizovanou školou. Školu navštevujú žiaci 1. - 9. ročníka, každý ročník samostatne. ZŠ sa nachádza v peknom prostredí - pred školou je situovaný park s hojdačkami, s ihriskom pre loptové hry, domček s preliezačkami a šmykľavkou a altánom. Za školou sa nachádza multifunkčné a futbalové ihrisko. Budova školy je dvojpodlažná. Na prízemí sa nachádzajú sociálne zariadenia, chodba, šatňa, cvičebňa, kuchyňa a jedáleň. Na poschodí sa nachádzajú chodba, triedy, herňa, riaditeľňa, zborovňa a sklad učebných pomôcok. Škola pravidelne organizuje viaceré podujatia ako cvičenia v prírode, čítanie starým rodičom, deň zdravej výživy, šarkaniáda, deň kúzol a čarov, súťaž o najkrajšiu tekvičku, pochod svetlonosov, Mikuláš, divadelné predstavenia, karneval, Deň Zeme, besiedky, Deň matiek či školské výlety. V školskom roku 2024/2025 školu navštevuje 232 žiakov. V zariadení pracuje 29 zamestnancov, z toho 27 pedagogických a 2 nepedagogických zamestnancov.

Materská škola Limbach vznikla v roku 1952 ako jednotriedna škola. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie spravidla deťom od troch do šesť rokov a deťom s odloženým začiatkom plnenia školskej dochádzky a deťom s dodatočne odloženým začiatkom plnenia školskej dochádzky. V školskom roku 2024/2025 materskú školu navštevuje 84 detí. V zariadení pracuje 14 zamestnancov, z toho 11 pedagogických.

2.2.2 Zdravotníctvo

V obci Limbach nie sú v rámci zdravotníckych služieb poskytované žiadne služby lekára. Služby lekárov sú poskytované v neďalekom okresnom meste, prípadne v rámci hlavného mesta. Na území obce nie je dostupná lekáreň.

2.2.3 Služby v obci

V rámci verejnej vybavenosti obce je pre obyvateľov k dispozícii niekoľko zariadení a priestorov na aktívne trávenie voľného času. Pre prehľadnosť sú rozdelené podľa konkrétnych oblastí:

- **KULTÚRA** - v obci sa nachádza obecná knižnica, ktorá sídli v budove Obecného úradu Limbach a je otvorená 1x týždenne. Obec na pravidelnej báze pravidelne organizuje veľa rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí, V obci sú aktívne viaceré spolky a združenia - Spolok limbašských vinohradníkov a vinárov, IZ Futbalový klub Karpaty Limbach, OZ Líra, OZ Limbach on Tour.
- **ŠPORT** - v obci nachádza futbalové a multifunkčné ihrisko v rámci školského areálu, tri detské ihriská, volejbalové ihrisko,

Z pohľadu ďalšej verejnej vybavenosti sa v obci ďalej nachádza predajňa potravín, kaderníctva, pohostinské služby a miestne vinárstva. Ostatné služby využívajú obyvatelia v okolitých obciach a krajskom meste, keďže priamo v obci poskytované nie sú.

2.2.4 Znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale predovšetkým skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa skupín dotýkajú. Znevýhodnené skupiny sú definované spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, teda od znaku,

ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Úbytok populácie, jej starnutie a migrácia spôsobujú konštantný pokles celkového počtu obyvateľov komunity, čo sa odráža na problémovom rozvoji oblasti sociálnych služieb. Keďže starnutie obyvateľstva nie je možné zastaviť, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť práve tejto oblasti a plánovať sociálne služby v kontexte tohto indikátora.

Obec Limbach definovala na svojom území tieto sociálne znevýhodnené skupiny:

- a) starší občania - seniori,
- b) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia,
- c) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Pre znevýhodnené skupiny a sociálne odkázaných občanov je dôležité, či je služba poskytovaná bezplatne, alebo je potrebné za službu platiť. Za väčšinu služieb je nutné platiť, avšak časť nákladov berie na seba obec. Obec Limbach v rámci existujúcich kompetencií v oblasti sociálnej politiky zabezpečuje viaceré úlohy:

- ✓ príspevok pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia (ÚPSVaR),
- ✓ príspevok pre žiakov na stravu v hmotnej núdzi (ÚPSVaR),
- ✓ príspevok pre žiakov na školské potreby (ÚPSVaR).
- ✓ jednorázové dávky z rozpočtu obce,
- ✓ podpora spolkov a organizácií na území mesta,

Starší občania

Starší občania sú pre potreby komunitného plánu dôležitou skupinou, ktorá si z demografického hľadiska vyžaduje najväčšiu pozornosť zo strany poskytovateľa sociálnej služby. Sociálne služby sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity. Pre túto skupinu sú typické tieto prejavy:

- predlžovanie individuálneho, ako aj priemerného veku,
- nárast chorobnosti a závislosti na sociálnej pomoci,
- zvýšené riziko straty partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- pretrvávajúci potenciál jednotlivcov pre vlastný prospech, ako aj pre prospech komunity.

V rámci tejto skupiny obyvateľov je v obci Limbach pozorovateľná stúpajúca tendencia osôb v tejto skupine v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity. Avšak dochádza aj k poklesu osôb v skupine predproduktívneho veku.

Obec Limbach v súčasnosti nezabezpečuje opatrovateľskú službu kvôli problémom s dostatkom vhodných osôb na zabezpečenie opatrovateľskej starostlivosti o prestarnutých obyvateľov v ich vlastnom domácom prostredí.

Obec má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb s Charita Šenkvice n.o., ktorá zabezpečuje pre obyvateľov obce v rámci sociálnej oblasti nasledujúce činnosti:

- opatrovateľskú službu,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu,
- sprostredkovanie poskytovania sociálnych služieb v zariadení pre fyzické osoby, ktoré nie sú odkázané na pomoc inej osoby,
- prepravná služba,
- sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
- sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- sprostredkovanie osobnej asistencie,
- požičiavanie pomôcok,
- podporné služby, ktorými sú odľahčovacia služba a ošetrovateľská starostlivosť prostredníctvom Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti

Deti, mládež, mladé rodiny a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia

Jedná sa o cieľovú skupinu, kde príjemcami sociálnych služieb sú predovšetkým:

- jednotlivé ohrozené deti, mládež a mladí dospelí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie.
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.), deti zo sociálne slabších rodín,

deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti), deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu, deti s problémom záškoláctva, „mladí dospelí“ po ukončení ústavnej starostlivosti.

Zistenie presnej početnosti cieľovej skupiny nie je možné, nakoľko sa štatisticky nesleduje.

V komplexe skupiny detí a mládeže je potrebné zdôrazniť možnosti voľnočasových aktivít a vybudovanú sociálnu infraštruktúru v obci práve pre túto skupinu.

Obec pre túto skupinu poskytuje jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa vo výške 50 Eur. Obec tiež poskytuje jednorazový príspevok vo výške 50 Eur pri nástupe dieťaťa do prvého ročníka miestnej základnej školy. Na území obce sú pre deti k dispozícii v rámci voľnočasových možností futbalové a multifunkčné ihrisko, volejbalové ihrisko, detské ihriská, knižnica.

Mladí ľudia patria vo všeobecnosti medzi rizikové sociálne skupiny, pričom ich postavenie je podmienené najmä nedostatkom praktických skúseností, chýbajúcimi zručnosťami, ohrozením nezamestnanosti a horšou finančnou situáciou. Pre túto skupinu osôb sú charakteristické najmä predlžujúce sa obdobie prechodu zo školského systému na trh práce, ktoré je spojené s absenciou príjmov a sociálnych dávok, riziko sociálnej izolácie, marginalizácie a chudoby mladých ľudí s nízkym vzdelaním, závislosťou od rodiny a vyššou mierou nezamestnanosti v porovnaní s inými skupinami na trhu práce.

Pre mladé rodiny je charakteristický nízky príjem domácností, keďže sa jedná o mladých ľudí s horšími šancami a príležitosťami na trhu práce, príp. o rodiny, kde je jedna osoba na materskej/rodičovskej dovolenke, alebo na úrade práce. Táto skupina nedisponuje dostatkom finančných prostriedkov na kúpu bytu, príp. splácanie úveru, preto sú tieto domácnosti odkázané na podporu verejného sektora. Obec poskytuje tiež príspevky pre sociálne odkázaných občanov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii nasledovne:

- rodinám s nezaopatrenými deťmi - 50 Eur/dieťa,
- dôchodcom - 100 Eur,
- manželskej dvojici - 150 Eur,
- občanom vyžadujúcim osobitnú starostlivosť - 50 Eur/jednotlivec a 70 Eur/manželská dvojica.

Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

Keďže sa jedná o najrôznorodejšiu skupinu znevýhodnených osôb, jej potreby, prístupy k nej, ako aj formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto skupine vyžadujú individuálne riešenia. Do skupiny občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami obec Limbach zaraďuje týchto občanov:

- zdravotne postihnutí občania,
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- občania s obmedzenými schopnosťami sa spoločensky začleniť (ZŤP, mentálne a zmyslovo postihnutí),
- závislí občania,

Vzhľadom k rôznorodosti ostatných skupín a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupiny a zvlášť niektorých jej kategórií len odhadnúť.

Obec individuálne rieši osoby, ktoré sa ocitnú v krízových sociálnych situáciách, najmä prostredníctvom individuálnych mimoriadnych príspevkov, jednorazových príspevkov v hmotnej núdzi, poskytovaním poradenstva a pod.

V rámci tejto skupiny osôb je potrebné zaistiť priebežnú terénnu sociálnu prácu, pomoc k svojpomoci podporou programov a projektov zameraných na sociálnu inklúziu alebo využívaním rôznych foriem zamestnávania tejto cieľovej skupiny.

2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov

Obec Limbach, vzhľadom k demografickému vývoju, v budúcich obdobiach neuvažuje s nárastom obyvateľstva v skupine predproduktívneho a produktívneho veku, skôr naopak, zvažuje pokles podielu týchto skupín na celkovom počte obyvateľstva a postupné zvyšovanie priemerného veku a starnutie populácie, čo je v súčasnosti celoslovenským trendom. V dôsledku toho sa požiadavky na sociálne služby budú zvyšovať a je potrebné zahrnúť tieto skutočnosti aj do finančného plánovania obce.

Keďže požiadavky na poskytovanie sociálnych služieb budú rásť, s ohľadom na budúce potreby obyvateľov obce by bolo vhodné orientovať sa na:

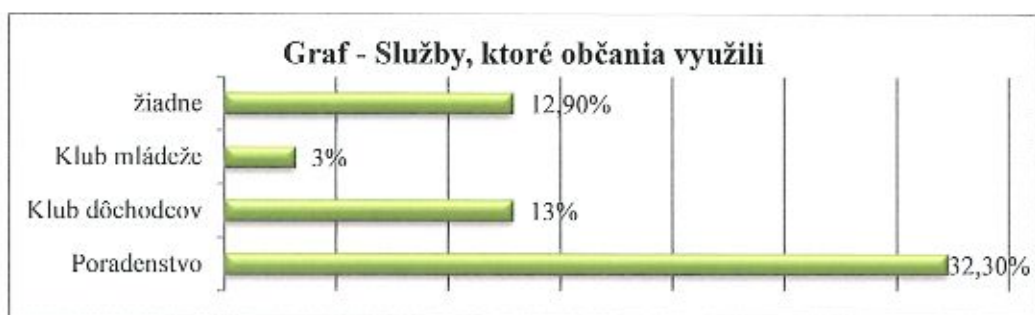
- rozširovanie foriem poskytovaných sociálnych služieb na území obce podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľstva,
- rozširovanie možností aktívneho trávenia voľného času v obce pre všetky vekové skupiny obyvateľstva,
- rozširovanie relaxačných a oddychových zón v obci.

Práve orientácia na tieto kľúčové disparity pomôže posilniť sociálnu a ekonomickú stabilitu obce Limbach.

V rámci dotazníkového prieskumu, ktorého sa zúčastnilo 60 obyvateľov v rámci prípravy projektu boli názory verejnosti nasledovné:

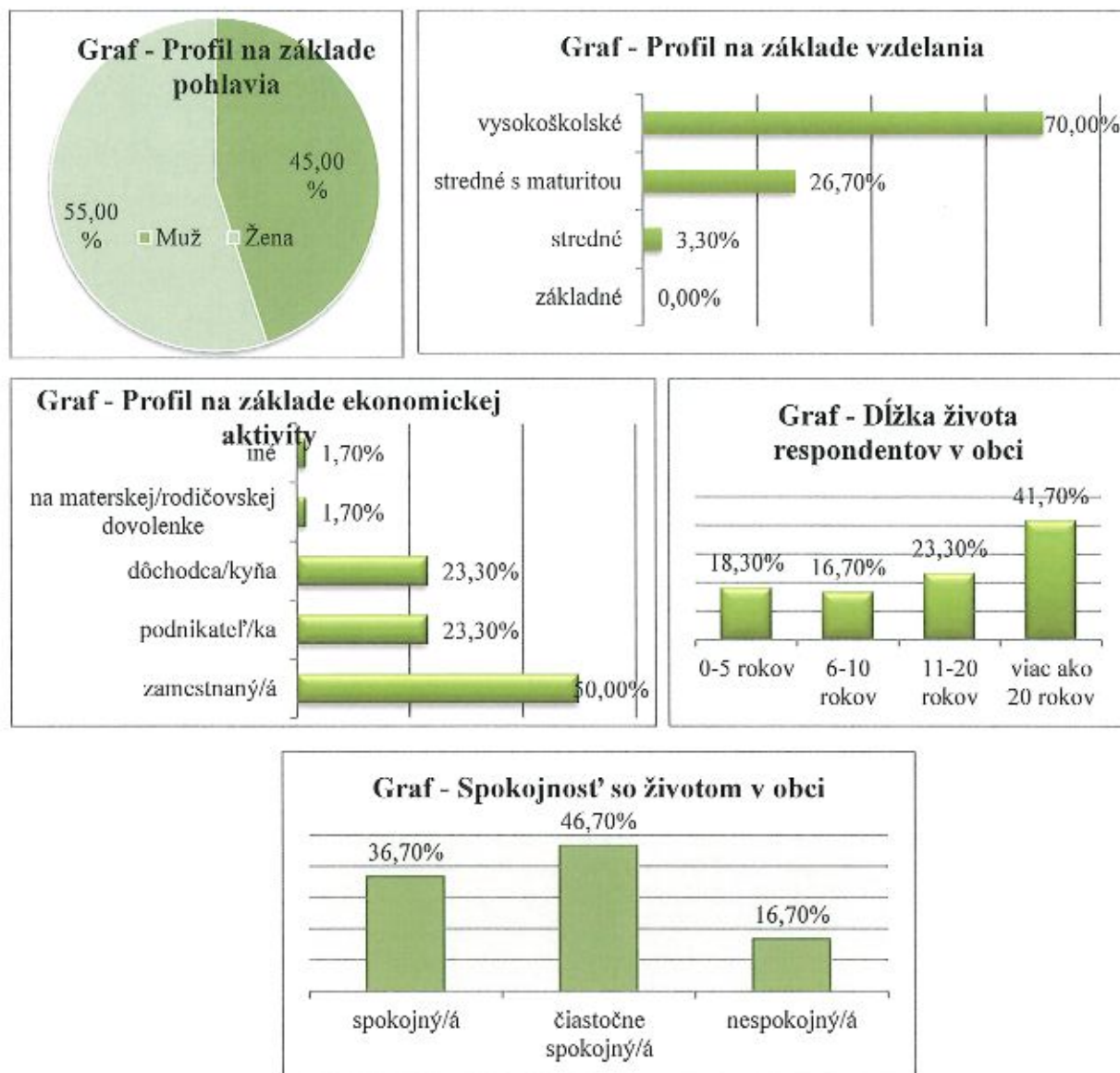
1. Vnímanie sociálnej oblasti obyvateľmi

Odporúčania na hlavné zameranie obce v budúcom období - sociálne projekty
Centrum voľného času
Dom dôchodcov
Denný stacionár
Dom sociálnych služieb
Donáška obedov pre seniorov
Klub dôchodcov
Materské centrum
Pomoc starým a osamelým
Sociálna asistencia v domácnostiach
Zabezpečenie všecobecného a detského lekára v obci
Lekáreň
Opatrovateľská služba
Sociálne/nájomné byty
Sociálne poradenstvo

2. Charakteristika respondenta

2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Opportunities, Threats) kompletizuje a zoraduje vnútorné silné a slabé stránky, vonkajšie príležitosti a ohrozenia podľa dôležitosti. SWOT analýza je východiskom pre formulovanie stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi vnútornými vlastnosťami a vonkajším prostredím. Ide najmä o vzájomné porovnávanie vnútorných silných a slabých stránok obce a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia.

SILNÉ STRÁNKY

- + geografická poloha obce,
- + dopravná dostupnosť do obce a dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť, na diaľnicu D1,
- + príprava KPSS,
- + dobrý štandard bývania,
- + existencia materskej a základnej školy,
- + aktivita spolkov a záujmových združení v obci,
- + susedská a neformálna pomoc občanom,
- + dostatok pracovných príležitostí v okolí obce,
- + vybudovaná technická infraštruktúra v obci,
- + individuálny prístup samosprávy k riešeniu problémov znevýhodnených osôb,
- + skúsenosti s poskytovaním sociálnych služieb,
- + rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v príslušných sídlach,
- + záujem občanov o veci verejné a podpora rozvoja sociálnej oblasti,
- + aktívny prístup samosprávy k riešeniu problémov v sociálnej oblasti.

SLABÉ STRÁNKY

- chýbajúce možnosti zamestnania sa sociálne slabších skupín,
- nedostatočná bezbariérovosť budov a objektov na území obce,
- slabé finančné ohodnotenie opatrovateliek,
- nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam,
- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby,
- slabá informovanosť o možnostiach využívania sociálnych služieb na úrovni BSK,
- nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj sociálnej oblasti.

PRÍLEŽITOSTI

- + využívanie podpory štrukturálnych fondov EÚ,
- + trend posilňovania terénnych sociálnych služieb a posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií,
- + vzdelávanie v sociálnej oblasti,
- + zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov,
- + strednodobé a dlhodobé plánovanie obce,

- + cielenie opatrení podľa miestnych potrieb,
- + podpora a rozvoj dobrovoľníctva,
- + zapojenie obyvateľov do plánovania sociálnej oblasti,
- + podpora mladých rodín a znevýhodnených skupín,
- + podpora legislatívy v sociálnej oblasti.

OHROZENIA

- nárast sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby,
- nárast alkoholizmu a užívania drog medzi deťmi,
- nedostatočná osвета v oblasti ochrany sociálnych práv,
- časté legislatívne zmeny,
- výskyty civilizačných chorôb a epidémií,
- dôsledky zmeny klímy, ktoré prinášajú nové ohrozenia,
- zvyšovanie segregácie a chudoby,
- zhoršenie, príp. rozpad spoločenských, komunitných, rodinných vzťahov.

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb pre obdobie 2021 - 2030 sa orientujú na tieto základné oblasti:

1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb,
2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti,
3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,
4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, ktorých realizácia prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečovaniu sociálnych služieb v obci. Obec Limbach si v kontexte tohto zámeru definovala strategický cieľ v oblasti sociálnych služieb:

Cieľom obce Limbach v sociálnej oblasti

je vytvoriť na území obce podmienky pre poskytovanie kvalitných a dostupných sociálnych služieb v súlade s potrebami znevýhodnených osôb a zvýšenie celkovej životnej úrovne všetkých obyvateľov obce prostredníctvom doplnenia zariadení sociálnych služieb v obci Limbach.

Uvedený cieľ je možné dosiahnuť len spoluprácou viacerých sektorov, subjektov a partnerov. Dôležitou otázkou však je dostupnosť finančných prostriedkov. V súčasnosti je možné financovať sociálne služby prostredníctvom príspevkov z vyššieho územného celku, prostredníctvom nenávratných finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov EÚ, z príspevkov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z rozpočtu obce, zo

sponzorských darov.

Obec Limbach si pre nasledujúce roky určila v rámci sociálnej oblasti tieto opatrenia:

Špecifické ciele a priority rozvoja sociálnych služieb na území obce Limbach	
Cieľ 1: Zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na základe potrieb jednotlivých sociálnych skupín obyvateľstva v zmysle zákona o sociálnych službách a vytvoriť ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na znevýhodnené skupiny obyvateľstva.	
Cieľ 2: Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.	
Cieľ 3: Zabezpečiť rast kvality sociálnych služieb poskytovaných na území obce	
Opatrenia rozvoja sociálnych služieb na území obce Limbach	
1.1	Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti pri zabezpečovaní starostlivosti u cieľových skupín. Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1 a 2
1.2	Podpora susedskej výpomoci, neformálnej starostlivosti a dobrovoľníckej činnosti v sociálnej oblasti. Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1 a 2
1.3	Zabezpečiť opatrovateľskú službu v domácom prostredí Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1 a 2
1.4	Rozvoj zdravotnej starostlivosti Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1 a 2
2.1	Realizovať propagačné a informačné aktivity v sociálnej oblasti Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 2 a 3
2.2	Podporovať občianske združenia v obci a spolkovú činnosť občanov Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 2
2.3	Vybudovať denný stacionár Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1,2 a 3
3.1	Zabezpečiť kvalitné poskytovanie sociálneho poradenstva Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1,2 a 3
3.2	Zlepšiť technický stav, materiálové vybavenie a bezbariérovosť obecných budov Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 3
3.3	Vzdelávanie a informovanosť zamestnancov obce s dôrazom na aktuálnosť poskytovania sociálnych služieb na štátnej úrovni Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 3

Špecifický cieľ 1: *Zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na základe potrieb jednotlivých sociálnych skupín obyvateľstva v zmysle zákona o sociálnych službách a vytvoriť ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na znevýhodnené skupiny obyvateľstva.*

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

1.1 Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti pri zabezpečovaní starostlivosti u cieľových skupín

- *v súlade s NP2 "Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti."*

1.2 Podpora susedskej výpomoci, neformálnej starostlivosti a dobrovoľníckej činnosti v sociálnej oblasti

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.*

1.3 Zabezpečiť opatrovateľskú službu v domácom prostredí

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.*

1.4 Rozvoj zdravotnej starostlivosti

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.*

Špecifický cieľ 2: *Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.*

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

2.1 Realizovať propagačné a informačné aktivity v sociálnej oblasti

- v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."
- v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".
- v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".

2.2 Podporovať občianske združenia v obci a spolkovú činnosť občanov

- v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".

2.3 Vybudovať denný stacionár

- v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."
- v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".
- v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".

Špecifický cieľ 3: **Zabezpečiť rast kvality sociálnych služieb poskytovaných na území obce.**

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

3.1 Zabezpečiť kvalitné poskytovanie sociálneho poradenstva

- v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."
- v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".
- v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".

3.2 Zlepšiť technický stav, materiálové vybavenie a bezbariérovosť obecných budov

- v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli

obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".

- *v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".*

3.3 Vzdelávanie a informovanosť zamestnancov obce s dôrazom na aktuálnosť poskytovania sociálnych služieb na štátnej úrovni

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*
- *v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".*

3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Limbach úzko participuje a kooperuje s Programom rozvoja obce. Čiastkovým cieľom kooperácie týchto dokumentov je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie hospodárskeho a sociálneho života v obci a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva.

Keďže finančné možnosti obce sú ohraničené, požiadavku na rozvoj sociálnej oblasti je nutné zahrnúť do plánovaného rozpočtu na ďalšie roky a programové obdobia. Obec vzhľadom na svoju možnosť a finančné zdroje nie je schopná svojpomocne realizovať plánovaný komplexný rozvoj sociálnej oblasti na svojom území. Na jednotlivé priority rozvoja sa obec Limbach bude snažiť získať nenávratné finančné príspevky, ktoré by pomohli rýchlejšie realizovať stanovené priority. Časový horizont realizácie opatrení komunitného plánu sociálnych služieb, ako aj zodpovedné osoby, ktoré budú tieto opatrenia koordinovať stanoví Obecné zastupiteľstvo obce Limbach.

Aktivity a opatrenia stanovené a definované v komunitnom pláne budú vykonávané priebežne počas celého obdobia plánovanej realizácie KPSS v rámci poskytovania všetkých druhov sociálnych služieb. Aktivity budú realizované jednak podľa požiadaviek prijímateľov, jednak podľa finančných možností obce a podľa dostupných výziev na predkladanie žiadostí o nenávratné finančné prostriedky.

3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Rozvoj sociálnej oblasti je možné dosiahnuť len prostredníctvom aktívnej účasti

obyvateľov obce na komunitnom plánovaní. Obyvatelia obce by mali svoje potreby a požiadavky v oblasti poskytovania sociálnych služieb vyjadriť, aby bola obec schopná reflektovať na skutočné potreby občanov. Predstavitelia samosprávy a poverené osoby sa budú v nasledujúcich rokoch snažiť o priebežné monitorovanie týchto potrieb, následné posudzovanie a vytváranie finančných rezerv, ktoré umožnia realizovanie potrieb občanov v sociálnej oblasti.

Komunitný plán obce predstavuje pre sociálnu oblasť usmernenie a stratégiu, ktorou sa chce obec pre nasledujúce obdobie riadiť, pričom záväznosť tohto dokumentu je potrebné chápať v kontexte všetkých subjektov pôsobiach na území obce - podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor a pod. Dokument je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Občania, príp. subjekty pôsobiace na území obce sa do komunitného plánovania môžu zapojiť prostredníctvom nasledujúcich krokov:

- písomnými návrhmi, ktoré budú odovzdané poverenému pracovníkovi zodpovednému za sociálnu oblasť na Obecnom úrade Limbach,
- ústnymi návrhmi občanov na rokovaní OZ alebo na obecnom úrade, kde sa vyhotoví úradný záznam o predložení návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasťou obyvateľov na verejných zhromaždeniach obce.

Komunitný plán je možné meniť, príp. dopĺňať, ak sa zmenia priority obce, alebo obec získa mimoriadne finančné prostriedky na konkrétne potreby v obci, príp. sa vyskytnú nové návrhy a podnety na poskytovanie sociálnych služieb v Limbachu. Predkladať návrhy na modifikáciu dokumentu bude v právomoci poslancov. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrhy na modifikáciu strategického dokumentu. Na zasadnutiach zastupiteľstva v termíne schvaľovania rozpočtu predložia poslanci informácie o návrhoch modifikácii a zastupiteľstvo bude rokovať o ich relevantnosti. Ak doplnenie KPSS bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo obce Limbach je povinné minimálne raz ročne prerokovať

Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností aplikovať požiadavky a návrhy do Komunitného plánu obce. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie. Počas roka sa môže každý poslanec OZ oboznámiť s priebehom plnenia komunitného plánu v priestoroch obecného úradu.

Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce - starosta a poslanci.

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený a verejne dostupný dokument, ktorý je živým dokumentom reagujúcim na vonkajšie zmeny a meniaci sa dopyt v závislosti na potreby obce, preto je nevyhnutné pravidelne kontrolovať aktuálnosť dokumentu a zapracovávať potrebné zmeny do dokumentu. Komunitný plán obce je rozvojový dokument a predstavuje základný podklad pre tvorbu sociálnych projektov. Komunitné plánovanie má v sebe potenciál pre rozvoj životného plánovania, napriek tomu, že jeho využitie je znižované bariérami, ktoré môžu nastať v priebehu celého procesu.

Obec Limbach pri stanovení potrieb, budúcich priorít a smerov rozvoja vychádzala z reálnych potrieb občanov, ktorí žijú v obci, a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami – starostom a poslancami.

Obec sa bude snažiť o naplnenie stanovených priorít, ktoré odzrkadľujú potreby rôznych skupín obyvateľstva, o zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb na území obce, o pravidelnú kontrolu, aktualizáciu a vyhodnocovanie plánu sociálnych služieb, čo povedie k znižovaniu rizík súvisiacich nedôsledným a neaktuálnym sociálnym plánovaním. Obec si uvedomuje, že sa jedná o nekončiaci proces hľadania potrieb v oblasti sociálnych služieb, ktoré sa priebežne objavujú. Obec si však určila priority, ku ktorých napĺňaniu sa prijatím komunitného plánu sociálnych služieb zaviazala. Skvalitňovanie a dopĺňanie sociálnych služieb v obci je považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej a regionálnej politiky.

Predložený komunitný plán sociálnych služieb vychádza z presvedčenia a jedincčnosti, hodnôt a dôstojnosti, ako aj práv na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci. Limbach chce prijatím komunitného plánu predchádzať sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín a zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých jej obyvateľov.

Komunitný plán obce Limbach na roky 2025-2032 bol schválený bez pripomienok, uznesením Obecného zastupiteľstva obce Limbach č. XX/2025, dňa 09.09.2025.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030 – MPSVaR SR (2021)
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- Zákon c.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- Zákon c. 601/2003 Z.z. o životnom minime
- Zákon c.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021
- Program rozvoja obce Limbach
- Všeobecne záväzné nariadenia obce